

تجزیه و تحلیل حرفه و تدوین استانداردهای شایستگی و ارزشیابی مبتنی بر

صلاحیت حرفه ای

ضرورت و اهمیت:

با توجه به قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی، پروژه شناسایی مشاغل، تجزیه و تحلیل حرف و تدوین استانداردهای شایستگی و ارزشیابی مهارت، در جهت نیل به هدف این قانون و پیاده سازی چارچوب این نظام تعریف شده است. زمانی که آموزش مهارتی از طریق تجزیه و تحلیل وظایف، تکالیف و کارهای یک حرفه طراحی و تدوین شود یا به عبارتی آموزش بر تکالیف و شایستگی‌های شغلی بازار کار منطبق بوده و در راستای تکنولوژی‌های بروز باشد، باعث خود اشتغالی، افزایش توانایی‌های دانش، مهارت و قدرت درک شاغلین بخش شده و سبب افزایش بهره وری، راندمان تولید، سلامت تولید و انجام مطلوب تر کار در محدوده وظایف شغلی شده و افراد را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار آماده می نماید.

سؤال اصلی:

- مدل تدوین استانداردهای آموزش و ارزشیابی شایستگی در حرفه - شغل (در کد حرفه‌های مورد نظر) به چه صورت است؟

سؤالات فرعی:

- مشاغل و حرف موجود در حرفه- شغل کدام است؟
- شایستگی‌های مورد نیاز حرف و مشاغل کدام است؟
- مسیر حرفه ای و سطح بندی شایستگی چگونه است؟
- مولفه‌های شایستگی و معیارهای عملکرد مشاغل در محیط واقعی کار کدام است؟
- چه الگویی برای برنامه ریزی درسی بر مبنای سئوالات فوق می توان ارائه داد و الگوی ارائه شده از روایی برخوردار است؟

نتایج و خروجی مورد انتظار:

بازار کار به حرفه‌های گوناگون تقسیم می گردد و هر حرفه دارای یک سند بالا دستی به نام سند حرفه می باشد. در این طرح مشاغل و حرفه‌های در کد حرفه‌های مورد نظر (بر اساس نظام طبقه بندی مشاغل سازمان جهانی کار ISCO2008) بر اساس تجزیه و تحلیل بازار کار شناسایی شده و پس از تجزیه و تحلیل وظایف و شایستگی‌های مورد نیاز مولفه‌های شایستگی و ارزشیابی تدوین می شود. در نهایت استانداردهای شایستگی و ارزشیابی مبتنی بر نظام صلاحیت حرفه ای تدوین خواهد شد. با استفاده از ابزارهای پرسشنامه برای شناسایی مشاغل و اعتبار بخشی سند حرفه و مصاحبه با متخصصان، صاحبان مشاغل و خبرگان، فرآیند تدوین و یا بازنگری سند حرفه، شامل تجزیه و تحلیل حرفه و یا حوزه شغلی انجام می پذیرد و نتایج زیر حاصل می گردد:

- شناسایی مشاغل هر یک از حوزه‌ها
- تحلیل مشاغل و حرف
- تعیین شایستگی‌های مورد نیاز حرف و مشاغل
- طراحی مسیر حرفه ای
- سطح بندی شایستگی‌ها بر اساس سطوح صلاحیت حرفه ای
- تدوین استاندارد ارزشیابی (معیارهای عملکرد)

- تدوین استاندارد شایستگی‌ها (دانش، مهارت، نگرش، توجهات زیست محیطی و ایمنی و بهداشت) دامنه بررسی و حیطه حرفه ای باید دامنه شمول سند حرفه را مشخص و تعیین کند و پارامترهای تدوین آن و افرادی که باید مشاوره شوند را نیز معین کند. شایستگی محوری، صلاحیت‌ها، خروجی محوربودن، انعطاف پذیری، منطبق با بازار کار بودن، تضمین کارایی فرد صلاحیت آموخته و... از ویژگی‌های اساسی سیستم شایسته محور و در عین حال کمبودهای سیستم کنونی می‌باشند.

ردیف	کد ایسکو	عنوان گروه واحد ایسکو
۱	3511	تکنسین‌های پشتیبانی عملیات فناوری اطلاعات و ارتباطات
۲	3512	تکنسین‌های پشتیبانی کاربران فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳	3513	تکنسین‌های شبکه و سیستم‌های رایانه ای
۴	3514	تکنسین‌های وب
۵	2166	طراحان گرافیک و چندرسانه ای‌ها
۶	2521	طراحان و مدیران پایگاه داده‌ها
۷	2434	متخصصین فروش فناوری ارتباطات و اطلاعات
۸	2512	سازندگان نرم افزار
۹	2513	متخصصان ساخت وب و چندرسانه ای‌ها
۱۰	2514	برنامه نویسان برنامه‌های کاربردی رایانه ای
۱۱	2523	متخصصان شبکه‌های رایانه ای
۱۲	7312	سازندگان و تنظیم کنندگان آلات موسیقی
۱۳	8182	متصدیان موتورها و دیگ‌های بخار
۱۴	8183	متصدیان دستگاه‌های بسته بندی، بطری کردن و برچسب زنی